

POSTANOWIENIE

składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego

Dnia 23 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Antoni Bojańczyk
SSN Paweł Czubik
SSN Oktawian Nawrot
SSN Adam Redzik
SSN Aleksander Stępkowski
SSN Krzysztof Wiak

w sprawie ze skargi partii politycznej P.

na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej w przedmiocie odrzucenia sprawozdania finansowego partii politycznej P. o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszy Wyborczego w 2018 r., zawarte w uchwale PKW nr (...)/2019 z dnia 25 listopada 2019 r.,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 23 stycznia 2020 r.

**na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. zawiesza postępowanie
do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny sprawy o
sygnaturze P 8/17.**

UZASADNIENIE

Państwowa Komisja Wyborcza (dalej: PKW) działając na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 38a ust. 2 pkt 5 ustawy z 27 czerwca 1997 r. o partiach

politycznych (t.j. Dz.U. 2018, poz. 580) uchwałą nr (...)/2019 z 25 listopada 2019 r. postanowiła odrzucić sprawozdanie finansowe partii politycznej P. o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2018 r. z powodu naruszenia art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadniając podjęte postanowienie, Państwowa Komisja Wyborcza wskazała m.in., że ze sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego P. uczestniczącego w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonych w 2018 r. oraz z dokumentów załączonych do tego sprawozdania oraz z wyjaśnień złożonych przez Komitet w trakcie badania tego sprawozdania wynika, że Komitet utworzony przez partię P. przyjął od partii politycznej P. niezgodnie z prawem korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym w postaci mediów zużytych w trakcie korzystania z lokalu udostępnionego na siedzibę Komitetu, tj. korzyści o wartości 233,18 zł, co stwierdziła Państwowa Komisja Wyborcza w uchwale nr (...)/2019 z 13 września 2019 r. w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego P. z wyborów organów jednostek samorządu terytorialnego, przeprowadzonych w dniach 21 października i 4 listopada 2018 r. Przyjmując niedozwoloną korzyść majątkową o charakterze niepieniężnym Komitet naruszył art. 132 § 5 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm.). Zdaniem PKW było to równoznaczne z tym, że partia P. finansowała kampanię wyborczą utworzonego przez siebie Komitetu z pominięciem swojego Funduszu Wyborczego, czym naruszyła art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych, co - zgodnie z art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 5 ustawy o partiach politycznych - skutkuje odrzuceniem sprawozdania finansowego Partii. Jak zaznaczyła PKW, wskazany przepis ma charakter kategoriyczny i nie pozostawia żadnego marginesu ocen, np. uwzględnienie tego, czy naruszenie nastąpiło w sposób umyślny.

W złożonej 10 grudnia 2019 r. skardze na powyższą uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej partia P. zarzuciła:

- naruszenie art. 133 § 1 Kodeksu wyborczego przez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że nieodpłatne korzystanie przez komitet wyborczy w czasie kampanii wyborczej z lokali partii politycznej, jak również z jej sprzętu

biurowego, nie obejmuje korzystania przez komitet wyborczy z mediów w lokalu, podczas gdy nie wynika to z treści art. 133 § 1 Kodeksu wyborczego, a w konsekwencji

- naruszenie art. 35 ust. 2 ustawy o partiach politycznych przez zastosowanie tego przepisu i w konsekwencji błędne uznanie, że doszło do niedozwolonego gromadzenia lub dokonywania wydatków przez Partię na kampanię wyborczą z pominięciem Funduszu Wyborczego, co w rezultacie doprowadziło do błędnego uznania, że zaistniały podstawy do odrzucenia sprawozdania finansowego Partii oraz

- naruszenie art. 38a ust. 2 pkt 5 ustawy o partiach politycznych przez zastosowanie tego przepisu, podczas gdy nie doszło do niedozwolonego gromadzenia lub dokonywania wydatków przez Partię na kampanię wyborczą z pominięciem Funduszu Wyborczego, co w rezultacie doprowadziło do błędnego uznania, że zaistniały podstawy do odrzucenia sprawozdania finansowego Partii.

Państwowa Komisja Wyborcza w pisemnej odpowiedzi na skargę podtrzymała swoje stanowisko zawarte w sentencji i w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały z 25 listopada 2019 r. i wniosła o uznanie skargi za bezzasadną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Postępowanie sądowe podlega zawieszeniu z mocy art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c., bowiem rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym. W Trybunale Konstytucyjnym toczy się sprawa (P 8/17) zainicjowana pytaniem prawnym Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2016 r., III SW 15/16 w przedmiocie zgodności z Konstytucją RP art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 38a ust. 2 pkt 5 i art. 38d ustawy o partiach politycznych. Problem prawny w niniejszym sporze jest tożsamy z powołaną wyżej sprawą, a zatem orzeczono jak na wstępie.